

KAPITOLA 1

Ella Mae LeFaye Kitteridgeová práskla hroudou těsta na pracovní desku, až se do vzduchu vznesl oblak mouky. Zlostnými pohyby prstů zapracovala mouku do vlhkého těsta a pak je dlaněmi rozprostřela. V oříškově hnědých očích jí přitom planuly nebezpečné zelené záblesky.

„A co se stalo pak?“ zeptala se drobná žena sedící v bezpečné vzdálenosti na stoličce. Její oči a vlasy barvou připomínaly stromovou kůru a vždycky voněla po lesních jahodách.

Ella Mae, která právě posypávala moukou starý mramorový váleček na těsto, na chvíli ustala v práci. „Po kurzu jsem se zastavila na farmářském trhu a koupila bio jehněčí a taky lilek, který byl tak zralý, že jsem z něj ještě cítila slunce. Celou cestu domů už jsem byla myšlenkami v kuchyni a představovala si, jak do trouby vkládám marocký jehněčí koláč, jak z pekanových ořechů a javorového sirupu vyrábím dezert, a jak Chewy místo mých kožených rukavic hryže kost.“

„Ale do té kuchyně jsi nikdy nedošla...“ napověděla skřítkovitá žena a zakousla se do červené lékořicové tyčinky. Její výraz byl směsí dychtivé zvědavosti a upřímné starosti.

Ella Mae se pustila do těsta válečkem a nemilosrdně je rozvalovala na stále tenčí a větší placku, až se jí námahou napínaly svaly na pažích. Když bylo těsto téměř průhledné, odložila váleček a opatrně je rozložila do keramické formy. Dělal to něžně, jako kdyby ukládala dítě do postýlky.

Špičkou prstu uhladila nepatrné záhyby těsta a povzdechla si, čímž na koláč přenesla část své mizérie. „Ani jsem nedošla do bytu, Rebo. Zavolala jsem si výtah, a když konečně přijel...“

Ella Mae se odmlčela a přitáhla si k sobě mísu plnou velkých, čerstvě natrhaných borůvek. Zavřela oči, nabrala hrst bobulí a přitom, jak je mezi prsty nechávala sklouzávat na těsto, vdechovala jejich svěží, natrpklou vůni. Po tváři jí skanula jedna jediná slza, která dopadla na poslední borůvku. Na okamžik se v slunečním světle zatřpytila jako diamant a její odlesk se rozprostřel na ostatní bobule jako závoj hvězdného prachu. A pak třpyt zmizel, jako by nikdy neexistoval, podobně jako třpyt hvězdy, který se vytratí v ranním úsvitu.

Žena, jejíž jméno bylo Reba, překvapením zamžikala očima. Naklonila se blíž ke koláči, pak ledabyly pokrčila rameny a ukousla další kousek červené lékořice.

Ella Mae potřela borůvky směsí citronové šťávy, citronové kůry, kukuřičné moučky, cukru a špetky soli. Nakonec na lesknoucí se ovoce rozprostřela drobenku z másla, mouky, ovesných vloček, hnědého cukru a skořice. Vložila koláč do trouby a otočila se k Rebě. „Už o tom nechci mluvit,“ povzdechla si.

Reba přikývla a stoupla si k Elle Mae, která si v dřezu myla ruce. „Co kdybys zašla do zahrady za mámou, než se ten koláč upeče? Třeba byste mohly pár věcí spolu probrat.“

Ella Mae se suše zasmála. „Rebo, vychovalas mě *ty*. Ty a moje tety. Moje matka kvůli svým zahradním čajovým dýchánkům, dobročinným večírkům a ženským spolkům na mě neměla nikdy čas. Když o tom, co se stalo v New Yorku, nedokážu mluvit s tebou, jak bych mohla najít slova, kterými bych to řekla *jí*? Už tak si myslí, že můj život je fiasko. Je mi dvaatřicet, nemám žádné děti, svého snu o obchodu s koláči na Manhattanu jsem se vzdala, a do konce roku budu moct k seznamu svých nezdarů přidat ještě i rozvod.“

„Poslouchej, zlato. Tam v New Yorku lidé nepotřebují žádnou další pekárnu. Ale dobří lidé v Havenwoodu v Georgii ano! Těch gumových bochánků ze supermarketu má každý brzy plné zuby. Když je člověk polyká, má pocit, jako kdyby se potápěl Titanik.“ Objala Ellu Mae kolem útlého pasu. „Ještě si pamatuju, jak jsi kouzlila tady v té kuchyni. Odjakživa jsi uměla zacházet s jídlem, dítě. Jen si čichni, jak voní tenhle koláč. Celou kuchyň zaplní..“

„Melancholií,“ ozval se altový ženský hlas. Krásná, ještě nešedesátiletá žena si sundala široký slaměný klobouk ozdobený růžovo-zelenou kostkovanou stuhou a zastrčila nepoddajnou kadeř, černou se stříbrnými nitkami, zpátky pod čelenku. Za sebou měla Chewyho, štěně Jack Russel teriéra, s ušima vzrušeně nastraženými, který v zubech nesl zahradnickou rukavici. Pes se přirtil k Elle Mae, otřel se jí černým čumákem o tvář a odběhl pod stůl, kde se pustil do trhání rukavice.

Ella Mae dala na dno sklenice tři lístky máty a naplnila ji ledovým čajem. Podala matce nápoj, jako by to byl dar na usmířenou a řekla: „Nemusíš tetám nabízet můj koláč, když si myslíš, že nebude dobrý.“

„Každopádně to bude zážitek,“ záhadně podotkla Adelaide LeFayová. „A Reba má pravdu. Na pečení máš opravdu talent. Proto jsem nikdy nepochopila, proč jsi zmizela do New Yorku s... s tím člověkem. Kulinářské školy existují i v Atlantě a po všem, co se stalo, jsem si jistá, že tady v Georgii máme také víc *gentlemanů*.“

Ella Mae pevně zaťala pěsti a hodila si do pusy kostku ledu, kterou začala zuřivě drtit mezi zuby – byl to starý zlozvyk, který její matku vždycky rozčiloval. „Neřekla jsem ti jediný detail! A najednou, sotva jsem přijela, víš *přesně*, co se stalo?“

Matka pokrčila rameny. „Je to na tobě vidět, Elle Mae. Jsi moc hubená, máš vlasy bez lesku a nezdravou pleť. Přistihla jsi svého muže při nevěře, a teď pochybuješ o sobě jako

o ženě a přemýšlíš o tom, kam patříš, kde je tvoje místo.“ Napila se čaje. „Na tu otázku znám odpověď. Tvoje místo je v Havenwoodu, u tvé rodiny. Posledních šest měsíců jsem strávila tím, že jsem nechala přestavět stodolu pro kočáry na rozkošný malý dům pro hosty. A hádej, kdy přivezli poslední kousky zařízení?“

„To nevím,“ mrzutě odpověděla Ella Mae.

„Včera,“ poznamenala matka s vítězoslavným úsměvem. „Jako kdybych věděla, že budeš brzy potřebovat útočiště.“

Ella Mae mrkla na časovač trouby a pak naplnila sklenici drceným ledem. „Zní to, jako kdyby sis myslela, že se potřebuju zotavit po zpackané plastické operaci. Pro tvou informaci, měla jsem zlomené srdce! Zavolala jsem si výtah, a když přijel a otevřely se dveře, kdo tam nebyl – můj manžel se zrzavými dvojčaty z čísla pět set šestnáct C.“

„To tam měl hned dvě?“ vydechla Reba. „Á sakra!“

Ella Mae, která byla zabraná do nepříjemné vzpomínky, Rebin komentář ani nezaznamenala. „Nejdřív jsem Sloanu nepoznala. Normálně ho totiž nevidám se zadkem ve vzduchu.“

„Jak se to vyjadřuješ, Ello Mae,“ napomenula ji matka, zatímco se Reba pochechtávala.

Ella Mae, s blesky sršícími ze zelenohnědých očí, vykročila k matce. „Můj *manžel* píchal jednu sestru a ruku měl pod sukni té druhé! Případá ti *toble* jako vybrané vyjadřování pro dámu?“

Reba se chytla za srdce. „No potěš pánbůh! Cos udělala?“

„Měla jsem chuť je zabít. *Všechny*,“ přiznala Ella Mae, a její zlost pominula stejně rychle, jako předtím vzplanula. „Ale jediná zbraň, kterou jsem měla po ruce, byl Chewy. Co jsem měla dělat? Hodit svého teriéra do výtahu, aby je uhryzal k smrti?“ Znechuceně zavrtěla hlavou. „Ne, nechtěla jsem, aby se můj pes s nimi špinil. Kdyby se jich dotkl, už bych mu nikdy nemohla dovolit, aby mi olizoval obličej!“

„Škoda, že jsi neměla s sebou hůl nebo něco takového,“ přemítala Reba. „Když žiješ ve velkoměstě, neměla bys mít v kabelce něco na obranu?“

Ella Mae se neubránila smíchu. „Rebo. Jezdila jsem z našeho bytu do kurzů vaření a zpátky. Chodila jsem do muzeí a butiků a jedla v luxusních restauracích. Manhattan není žádné doupě neřesti. Je to nádherné místo. Snila jsem o tom, že si tam otevřu vlastní pekárnu koláčů.“

Reba zapnula světlo v troubě a podívala se na koláč. „Kdybys tak byla mohla do toho výtahu hodit *tohle*. Dovedeš si představit tu spoušť?“

Reba a Ella Mae se na sebe usmály, ale matka zachovala stoický výraz.

„Popadla jsem jedinou zbraň, kterou jsem měla,“ pokračovala Ella Mae ve vyprávění. „Kilový sáček mouky, který jsem roztrhla a vysypala na tu šestinohou bestii, a obří lahev neředěného javorového sirupu, tím jsem je polila. Nakonec jsem na ně naházela celý pytlík pekanových ořechů.“

„Nejnovější recept na koláč!“ vykřikla Reba a říčela přitom smíchy.

„Nepočkala jsem na domovníka, takže nevím, co si o tom nadělení pomyslel. Zmáčkla jsem poplašný zvonek výtahu, zrovna když si sedal ke svému pultu ve vestibulu, popadla jsem Chewyho a prchala pryč.“ Ella Mae sklesla na židli. Najednou se cítila vyčerpaná z vyprávění příběhu, jehož finále znamenalo konec jejího sedmiletého manželství se Sloanem Kitteridgem.

Vtom začal pípat časovač trouby. Ella Mae vypnula troubu, otevřela dvířka a vypustila do místnosti závan horka zároveň s vůní křupavého těsta a horkých borůvek. Představovala si, jak ji obalují vlákna skořicového cukru, zbavují ji napětí v ramenou a vracejí ji zpátky do doby, kdy se na polních cestách proháněla na kole a běhala bosa po měkké letní trávě.

Ella Mae položila koláč na pult a všechny tři se kolem něho shlukly. Na hnědé krustě drobenky jiskřila zrnka cukru a Ella Mae poprvé od okamžiku, kdy se vrátila domů, viděla matku se šťastným výrazem ve tváři.

„Rebo, buď tak hodná a postav na čaj. Sestry tu budou každou chvíli.“ Prohlédla si oblečení Elly Mae, sestávající z džínů a trička, a evidentně ho neschvalovala. „Neupravíš se trochu, než přijdou? Chceš přece udělat dobrý dojem. Koneckonců tě už sedm let neviděly.“

Ella Mae se podívala na šmouhy od mouky na svém tričku a vrhla na matku dotčený pohled. Pak se otočila a odkráčela s myšlenkou: *A čím je to vina?*

Tři tety Elly Mae, Delia, Verena a Cecilia, vletěly do domu jako hejno pestrých, štěbetavých ptáků. Delia, kovosochařka, které v rodině říkali Dee, trávila většinu dne oblečená do overalu a s letlampou v ruce. Na počest návratu své neteře si rozpletla dlouhé kaštanové vlasy a nechala je volně splývat na ramínka tenkých květovaných šatů. Byla ze čtyř žen nejméně hlučná a vždycky mluvila jemným, tichým hlasem. Kdyby Ella Mae chtěla upéct koláč charakterizující Dee, byl by to teplý, osvěžující jablečný koláč s dvojitým těstem a v náplni by uprostřed bylo sladké rozinkové překvapení.

Verena, nejstarší ze čtyř sester, byla nápadná a oslnivá jako třešňový koláč. Vždycky nosila černobílé oblečení s nějakým výrazným doplňkem, takže Ella Mae nepřekvapilo, když uviděla tetu oblečenou do černé sukně a bílé blůzy doplněné obrovským náhrdelníkem z červených korálů. Verena byla provdaná za Buddyho Hewitta, starostu Havenwoodu, a většinu času trávila zasedáním v různých městských výborech. Byla ze všech sester nejspolečenštější a měla tendenci se přejídat, nahlas mluvit v kostele a zastrašovat lidi, kteří se zdráhali podporovat její nejnovější dobročinné snahy.

Další byla Cecilia, které se říkalo Sissy. Oblékala se do

splývavých oděvů v pastelových barvách a pohybovala se se stejnou grácií jako mladé tanečnice v její škole, Havenwoodské škole umění. Když procházela rozlehlou halou, aby se objala s Ellou Mae, lem její dlouhé oranžové sukně s jemným šustotem splýval po podlaze. Koláč pro Sissy by měl náplň z arašídového másla. Byl by svrchu lehký, ale uvnitř bohatý, rafinovaný a náležitě dramatický.

„Máme *takovou* radost, že jsi zase zpátky!“ Sissy pevně objala Ellu Mae, pak ji odstrčila na délku paží a důkladně si ji prohlédla. „Nech mě, ať se na tebe pořádně podívám.“ Obrátila se k Vereně. „Neřekla bys taky, že přímo *rozkvetla*?“

Sissy měla ve zvyku v každé své větě jedno slovo zdůraznit.

„Jsi kočka, drahoušku! Musím se přiznat, že žárlím. Ještě si pamatuji, že když kdysi čtyři sestry LeFayovy společně vstoupily do místnosti, všechny hodiny na celých deset vteřin přestaly tikat, ale kvůli tobě by těm hodinám rovnou upadly ručičky!“

Dee do Vereny dloubla loktem. „Přeháníš, sestřičko,“ řekla polohlasem. „Nikdy jsme neměly žádný vliv na to, jak ubíhá čas. Kdybych to uměla, zastavila bych ho, abych konečně dodělala plastiku Davidsonovic baseta.“ Proklouzla kolem sester a objala Ellu Mae. „Před měsícem přišli o svého Radleye a já jejich miláčka ještě pořád nemám hotového. Nevím si rady z jeho očima.“

Sissy se na Dee potutelně usmála. „Stačí, když si vzpome- neš na Adelaide v prvním ročníku na vysoké, když na Konfедераčním plese vypila všečen punč. Následující ráno měla přesně ten správný basetí výraz!“

Smích čtyř žen se rozléhal místností a Ella Mae měla pocit, jako by kolem ní šuměly bublinky šampaňského. Když se všechny přesunuly do obývacího pokoje, světlo proudící dovnitř okny zaskvítilo o něco jasněji a způsobilo, že stříbrné svícny a rámečky fotografií na krbové římse se třpytily jako ozdoby na vánočním stromečku. Dokonce i její matka se ve

společnosti svých sester rozzářila a Ella Mae uvažovala, jestli kdo kdy viděl čtyři tak obdivuhodné, krásné a talentované ženy jako sestry LeFayovy.

To, že ji vychovávaly všechny tyto ženy, bylo pro ni úžasné, ale zároveň poněkud náročné. Matka a Verena se sice provdaly, ale Verena neměla žádné děti a ani Dee, ani Sissy nikdy neprojevíly přání vdát se a mít rodinu. Takže všech pět žen, včetně Reby, zastávalo pro Ellu Mae roli matky, a každá z nich ji po svém způsobu učila, usměrňovala a milovala, dokud je všechny neopustila kvůli pohlednému muži, který ji okouznil svými medovými řečmi.

Když se teď na ně dívala, byla vděčná za to, že po celých sedm let, co byla pryč, neztratila se svými tetami kontakt; s matkou si za těch sedm let nevyměnily jedině slovo. Protože tety věděly, že se jí stýská a že Sloan je často dlouho do večera v práci, vytrvale jí během jejího prvního roku na Manhattanu telefonovaly.

Vyprávěla jim o divech velkoměsta a ony ji na oplátku informovaly o tom, co se událo v Havenwoodu. Ella Mae se nikdy nezeptala na matku, ale tety přesto vždycky končily hovor slovy: „A dobře víš, že tě pozdravuje máma, i když ti to sama nedokáže říct.“

Tehdy si Ella Mae myslela, že k životu nepotřebuje nic než Sloanovu lásku. To byl ovšem omyl.

Dee si musela všimnout, že se do tváře Elly Mae vkradl stín, protože ji jemně vzala za loket a zavedla ji do zimní zahrady, kde bylo prostřeno na svačinu. „Upekla jsi něco?“

„Ella Mae se nabídla, že nám upeče koláč.“ Matka obřadným gestem ukázala na stůl pokrytý zářivě bílým ubrusem, na němž stála stříbrná váza s obrovskou kyticí jasně žlutých růží. Okvětní lístky se leskly na slunci a Elle Mae připomínaly náplň citronového dortu.

„*Adelaide!*“ nadšeně zvolala Sissy. „To je tvá nová odrůda žlutých růží?“

Když její sestra přikývla, Sissy se naklonila nad kytici a přivoněla si k ní. „Hmm, cítím návrat domů, štěstí a...“ zhluboka vdechla vůni růží a zavřela oči, „nesmírnou úlevu.“

Verena šťouchla do Sissy, aby ji umlčela. „Ty růže jsou krásné, Adelaide, ale mě daleko víc zajímá, co se Ella Mae naučila v tom nóbl newyorském kulinářském institutu.“ Sedla si ke stolu. „Pojďte, děvčata! K obědu jsem měla jenom tři smažená kuřecí stehýnka, pár kousků okry a máslovou sušenku. Umírám hlady!“

Všechny se zajíkalý smíchy. Verena byla známá svojí chutí k jídlu. Na rozdíl od svých sester, které byly štíhlé a ladné jako tanečnice, měla Verena docela robustní postavu. Nedalo se říct, že by byla tlustá, ale byla nejstarší a největší ze sester LeFayových a v očích obyvatel Havenwoodu své sestry převyšovala ve všech směrech. A když měla hlad, nedala se ničím odvést od jídla.

Matka se pustila do servírování koláče a obratně kladla precizně nakrájené díly na sněhobílé talířky. Když ji Ella Mae pozorovala, rozhodla se, že matku bude nejspíš charakterizovat rebarborovo-malinový dort à la mode – náplň bude mít díky přidané whiskey správný říz a velký kopeček vanilkové zmrzliny zjemní nakyslou chuť ovoce.

Sestry si vidličkou nabíraly koláč a přitom dál vesele klábosily, ale jakmile ochutnaly první sousto křehkého těsta s natrpkými borůvkami a sladkou drobenkovou krustou, všechny rázem ztichly.

Ella Mae rozčilením mačkala na klíně plátěný ubrousek a ze svého koláče ještě neochutnala ani sousto.

Nechutná jim, napadlo ji, když pozorovala své tety. Matka si koláč nevezala a místo toho zmizela v kuchyni, aby připravila čaj.

Dee položila vidličku a olízla si modře zbarvené rty. „Pamatujete se všechny na Macka Davenporta?“ Její hlas byl tak jemný a tichý, že se téměř vytrácel. „Na toho kluka, co

bydlel kousek dál v naší ulici a odstěhoval se, když jsem byla ve třetí třídě?“

Sissy a Verena přikývly.

„Ukradla jsem mu baseballovou rukavici a až do střední školy jsem si ji pokaždé před spaním dávala pod polštář,“ pokračovala zasněně. „Mack byl moje první láska.“

Verena ulomila kousek koláče a dala si ho do pusy. Rozžvýkala ho, polkla a smutně si povzdechla. „Já jsem se zamilovala při bohoslužbách v kostele. Jmenoval se David Appleby. Zpívali jsme spolu v dětském sboru a on stál hned za mnou. Cítila jsem vzadu na krku jeho dech, který voněl po mátových bonbonech. Čtyři roky imaginárních peprminových polibků. Nikdy jsme spolu nemluvili, ale zpíval jako anděl.“

Sissy si položila ruku na srdce a teatrálně vzdychla. „Já jsem poprvé políbila kluka na molu, když jsme se byli podívat na ohňostroj zrcadlící se na hladině Havenwoodského jezera. Po tom večeru jsem byla přesvědčená, že si J. P. Littletona vezmu za muže, přestože nám bylo teprve *dvanáct*. Často přemýšlím, kde asi teď je, jak žije...“

Ella Mae se dívala z jedné na druhou, ohromená změnou, která nastala u stolu prostřeného k odpolední svačině. Škádlení sester, lehké a nadýchané jako karamelový větrník se šlehačkou, najednou ustalo a všech tří žen se při sladkobolných vzpomínkách zmocnila lítostivá nálada.

„To ten koláč,“ užasle šeptla Dee. „Způsobil, že vypluly na povrch všechny naše dávno zapomenuté pocity.“

Verena a Sissy zíraly na své prázdné talířky a vyměnily si chápavý pohled.

„Když jsi pekla ten koláč, myslela jsi na Sloana?“ zeptala se Verena.

„Ano,“ odpověděla Ella Mae.

Sissy položila svou ruku na její. „Řekni nám *přesně*, co jsi cítila.“

Ella Mae chvílku váhala, ale pak tiše řekla: „Myslela jsem na to, že mi chybí pocit, že k někomu patřím. Že mi navždy unikla šance být do konce života šťastná.“

Žluté růže uprostřed stolu jako by ztratily lesk a všechny tři sestry se zkoumavě zahleděly na svou neteř. Nikdo si nevšiml, že se vrátila její matka s konvicí čaje.

„Vereno? Dee? Sissy?“ zvolala Adelaide a postavila konvici na stůl tak energicky, až se váza s růžemi zakymácela a okvětní plátky se snesly do prázdných porcelánových šálků. „Proč všechny pláčete?“ Natáhla ruku k Dee, zachytila ukazováčkem jednu její slzu a přiblížila si ji k obličejí. Když se na prst podívala zblízka, oči se jí rozšířily údivem. „A jak to, že jsou tvoje slzy modré, Dee?“

Dee si utřela tváře ubrouskem a se záhadným úsměvem odpověděla: „Nejsou modré, Adelaide. Jsou indigové. Mají barvu borůvek. Je to barva borůvek, ale taky barva melancholie.“

Sissy i Verena sáhly do kabelek, vylovily zrcátka a prohlížely si zbarvené tváře.

„To je neuvěřitelné!“ pobaveně prohlásila Verena. Sissy se tvářila zadumaně, ale vzápětí se rozverně usmála, chytila svou neteř za ruku a rozechvěle ji stiskla. „Ello Mae, má milá, mám pro tebe *návrh*.“